

ФІНАНСОВИЙ ІНЖИНІРИНГ ЯК НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Т.І. Черкасова, к.е.н., професор,
Д.Б. Сазонов, студент
Одеський національний політехнічний університет*

Сучасна економіка пов'язує підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств не тільки з розробкою та реалізацією відповідної стратегії підприємства, але й з забезпеченням його сталого функціонування, що опиратиметься на оперативне реагування на зміни у господарській ситуації з метою підтримки стійкого фінансового стану і постійного вдосконалення діяльності відповідно до зміни кон'юнктури ринку. Сьогодні для ефективного вирішення такого завдання використовуються технології та інструменти фінансового інжинірингу, що дозволяють ефективно управляти фінансами з метою збільшення вартості підприємства.

Забезпечення підвищення конкурентоспроможності підприємства є складним процесом, який охоплює всі сфери діяльності компанії. Саме тому, важливим є використання нових підходів до формування системи управління підприємствами, зокрема, у виконанні вимог до зростання ефективності управлінських рішень у фінансовій сфері. Аналіз зміни фінансових показників з позиції їх відповідності вимогам стратегічних завдань розвитку дозволить оперативно реагувати на вплив зовнішнього середовища та забезпечити достатній рівень фінансової безпеки, що є обов'язковою складовою конкурентоспроможності підприємства.

Теоретичним і практичним аспектам фінансового інжинірингу присвячено значну увагу в роботах таких зарубіжних та українських науковців, як Б.В. Бойцов, З.О.Воробйова, У. Демінг, Р. Кох, Дж. Маршалл, Ю.С.Масленченков, А.М. Мороз, С. Росс, О.М. Сохацька, Дж.Фіннерті та ін.

Мета роботи полягає у вивченні місця та ролі фінансового інжинірингу для забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Конкурентоспроможність підприємства водночас слід розглядати як економічну категорію, яка передбачає динамічний, мінливий характер його стану у бізнесі, і як інтегрований критерій, що найбільш повно відображає ефективність діяльності суб'єкта господарювання. Практика показує, що завдання забезпечення конкурентоспроможності викликає значні труднощі через відсутність у підприємства чіткої обґрунтованої стратегії розвитку, яка спирається на фінансово-економічні цілі і критерії.

Забезпечення конкурентоспроможності підприємства пов'язане з такими характеристиками його діяльності, як висока виробнича ефективність, яка реалізується завдяки наявності відповідного потенціалу інноваційного розвитку, що формується за рахунок впровадження новітніх технологій та сучасного обладнання, постійного підвищення кваліфікації працівників, нарощенням інтелектуального потенціалу, здатністю завоювати і тривалий час утримувати постійні позиції на ринку, що забезпечується маркетинговими та організаційними інноваціями.

Основною умовою забезпечення розвитку підприємства та важливим інструментом комплексного вдосконалення його діяльності є створення та реалізація програми забезпечення конкурентоспроможності. Можна виділити наступні етапи розробки такої програми: визначення і порядок пріоритетності цілей; конкретизація цілей і діагностика ресурсних і часових обмежень; формулювання стратегій реалізації програми; планування дій і визначення фаз програми; створення організаційної структури програми; встановлення методів і вибір інструментарію вимірювання досягнутих результатів; визначення витрат, пов'язаних з реалізацією програми; оцінка очікуваної ефективності заходів, що запропоновані [1, С. 223].

Реалізація такої програми здійснюється через низку інноваційних та інвестиційних проектів, які потребують, як правило, значного рівня фінансування. В умовах низької ліквідності цінних паперів, підвищеного ризику інвестицій та дефіциту позикових коштів потрібні нові технології управління

фінансами на різних рівнях економіки, у тому числі й на рівні корпорації. Напрямом, який фокусує інновації у цій сфері управління є фінансовий інжиніринг.

Саме він є сучасним напрямом як модернізації фінансових ринків, так й удосконалення управління корпоративними фінансами. У сфері корпоративних фінансів його розглядають як сукупність технологій, за допомогою якої можна здійснити вартісно-орієнтоване управління розвитком корпорації. Думки науковців мають значну розбіжність: від того, що це новий інструмент ринку фінансових послуг до того, що це процес планування, управління, розробки та реалізації інноваційних фінансових схем (фінансових стратегій, технологій, інструментів, процесів, продуктів) на макро- та мікрорівнях, направлених на формування цільових грошових потоків з метою довгострокового інвестування для задоволення інтересів підприємств і держави [3, С.58].

Таким чином, в сфері корпоративних фінансів фінансовий інжиніринг відіграє роль теоретичної основи та інтегрованої технології, яка дозволяє створити такі фінансові інструменти, що забезпечать необхідний рух грошових потоків та підвищення ринкової вартості підприємства в умовах ризику та невизначеності.

Визначення та розвиток фінансового інжинірингу як напряму забезпечення конкурентоспроможності підприємства, дозволяє точніше оцінити вплив управлінських інновацій на його розвиток та функціонування.

Список використаних джерел

1. Кошелупов І.Ф. Програми підвищення конкурентоспроможності організацій / І.Ф. Кошелупов // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 1. – С. 219-225.
2. Горобінська І.В. Фінансовий інжиніринг як інструмент державного регулювання відтворювальних процесів в транспортній галузі/ І.В. Горобінська // Управління проектами, системний аналіз і логістика. – 2012. – Вип.10. – С. 57-65.